

نقش پساب ها در روند احیا دریاچه ها و تالاب‌های کشور

یکی از برنامه های مهم در زمینه استفاده مجدد از پساب ها ، امکان باز چرخانی و استفاده مجدد در صنعت و احیای دریاچه ها و تالاب‌ها از آن می باشد که این امر می تواند به صورت برنامه ریزی شده برای استفاده در بخش های مختلف مفید باشد.

به گزارش روابط عمومی آب وفاضلاب استان ، دریاچه ارومیه یکی از دغدغه های جدی زیست محیطی کشور محسوب می شود که در طول سالیان اخیر در صدر اخبارهای زیست محیطی قرار گرفته است.

اقدامات متعددی برای احیای این دریاچه تاکنون عملیاتی شده که با توفیقات مطلوب اثری نیز همراه بوده، اما همچنان تا بازگشت به شرایط ایده آل گذشته فاصله بسیاری وجود دارد.

دریاچه ارومیه یکی از بزرگترین دریاچه های ایران است، که در استان های آذربایجان شرقی و غربی قرار دارد و در گذشته با نام های زیادی از جمله شور دریا و دریاچه رضائیه شناخته می شد.

دریاچه ارومیه با وسعت ۵۷۰۰ کیلومتر مربع، بزرگترین دریاچه داخلی ایران، بزرگ ترین دریاچه آب شور خاورمیانه، ششمین دریاچه بزرگ آب شور دنیا و در ردیف بیست و پنجمین دریاچه بزرگ دنیا از نظر مساحت قرار می گیرد و یکی از مهم ترین منابع تولید و عرضه جهانی آرتمیا به شمار می آید.

دریاچه ارومیه از دهه 80 به بعد به دلایل مختلف تغییرات اقلیمی، زیست محیطی و انسانی روبه خشکی رفت . این دریاچه به دلیل وجود نمک بسیار زیاد پس از خشک شدن تبدیل به یکی از معضلات مردم منطقه شده است و احیای آن جزء موارد مهم و حیاتی می باشد.

با توجه به خشکسالی سطح کشور که باعث تغییر اقلیم در مناطق مختلف کشور شده است، دریاچه ارومیه نیز دچار بحران خشکسالی شد که راهکارهایی برای احیای آن در نظر گرفته شد.

اگر چه معضل دریاچه ارومیه در قالب مسائل زیست محیطی قابل تعریف است، اما چالش و عمق نگرانی ها در این خصوص به میزانی است که تنها با همیاری و هم افزایی دیگر نهادهای ذیربط، امکان مدیریت این بحران وجود ندارد.

یکی از راهکارهای احیا ورود پساب تصفیه شده به دریاچه است که طی برنامه ریزی های انجام شده قرار شد در حوضه آبریز دریاچه که مشتمل بر ۱۴ شهر (تبریز، بناب، آذرشهر، عجب شیر، ارومیه، گلستان، نقده، میاندوآب، اشنویه، بوکان، تکاب، مهاباد، سلماس و ...) می باشد پساب تصفیه شده آن ها تحویل پیکره دریاچه ارومیه شود .

پروژه مدول دوم تصفیه فاضلاب تبریز به عنوان بزرگ ترین تصفیه خانه فاضلاب در حال احداث کشور به ظرفیت یک میلیون نفر در حال اجرا می باشد. مدول اول تصفیه خانه فاضلاب تبریز نیز در سال 80 برای جمعیت 600 هزار نفری احداث شد اما با توجه به جمعیت یک میلیون و 600 هزار نفری کلانشهر تبریز تکمیل این طرح ضروری است.

احداث مدول دوم تصفیه خانه بزرگ فاضلاب تبریز از سال 95 و با اعتبار اولیه 182 میلیارد تومان در دو فاز مایع و لجن آغاز شد که سویل بخش مایع بیش از 95 درصد پیشرفت فیزیکی دارد.

به گفته مسئولان از مجموع مدول اول و دوم تصفیه خانه تبریز نیز، 125 میلیون متر مکعب پساب تصفیه شده به دریاچه ارومیه انتقال خواهد یافت. این پساب تصفیه شده از طریق خط لوله به طول 50 کیلومتر به دریاچه ارومیه انتقال خواهد یافت که ساخت این خط لوله توسط سازمان آب منطقه ای استان در حال انجام است.

علاوه بر تصفیه خانه های فاضلاب تبریز، از تصفیه خانه فاضلاب بناب، آذرشهر و عجب شیر نیز پساب به دریاچه ارومیه انتقال خواهد یافت تا شاهد کمک به احیای مجدد دریاچه ارومیه باشیم.

در حال حاضر عرصه آبی دریاچه سه هزار کیلومتر و آب دریاچه نیز سه میلیارد متر مکعب برآورد می شود که بازگشت به شرایط مطلوب دوران گذشته، مستلزم تامین ۱۳ میلیارد متر مکعب آب خواهد بود و این امری بسیار دشوار و زمانبر هست که مستلزم تامین اعتبارات ملی خاص به خود است.

گفتنی است؛ صرفا با اقدامات مکانیکی نمی توان به احیای این دریاچه امیدوار بود و در کنار اتخاذ چنین تدابیری باید اقدامات دیگری اعم از اصلاح الگوی کشت، بهره گیری از سیستم های آبیاری نوین، اصلاح شیوه مصرف آب و دادن حقایق دریاچه نیز بصورت مداوم مدنظر قرار گیرد تا علاوه بر احیای کامل این دریاچه شاهد رونق اقتصادی در منطقه نیز باشیم .